

Karty pracy **6**
dla uczniów klasy

Język polski

wrzesień 2015

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj podane polecenia.

Robert Szymczak – Na szczycie Mount Everestu

Lekarzem jest od 10 lat. Specjalizuje się w medycynie ratunkowej. Człowiek niezwykle i utalentowany, o silnej osobowości i hartie ducha. Jego pasją są wysokogórskie szczyty, a priorytetem¹ – rodzina. Zdobył już Mount Everest, Dhaulagiri i Nanga Parbat. Jako himalaista czuje się spełniony. Swoją wiedzę i doświadczenie chce przekazać innym. [...]

Co takiego najczęściej się dzieje w Himalajach, co sprawia, że potrzebna jest pomoc lekarza?

W górach może się zdarzyć całe mnóstwo groźnych, nagłych wypadków, takich jak odpadnięcie od ściany, wpadnięcie w szczelinę, zejście lawiny, co grozi w najlepszym wypadku złamaniami, zwichnięciami. Góry to również niebezpieczeństwo chorób wysokogórskich, takich jak: ostra choroba górska, wysokościowy obrzęk płuc i wysokościowy obrzęk mózgu. To śmiertelne choroby spowodowane niedoborem tlenu. Bardzo niebezpieczne są również wychłodzenie i odmrozenia. Nie można również bagatelizować silniejszego niż na nizinach promieniowania UV, które powoduje ślepotę śnieżną i oparzenia słoneczne. [...]

Jak dużą rolę w Himalajach odgrywa psychika?

To jeden z najważniejszych aspektów. To, w jaki sposób rozgrywasz wyprawę w głowie, w głównej mierze decyduje o twoim bezpieczeństwie i powodzeniu wyprawy. Góry ujarzmia się stopniowo. Podczas wypraw himalaiści często personifikują² swojego przeciwnika – GÓRĘ. Mówi się: „Everest nie puszcza”, „ale go zasypało, zalodziło” itp. Góra staje się naszym przeciwnikiem, z którym walczymy. I albo pozwoli ci się zdobyć, albo odeśle cię z kwitkiem. Najważniejsze, by nie zatrzymała ciebie w swoich śniegach. Uświadomienie sobie tego, że góra to wypiętrzenie terenu przysypane kamieniami, bez uczuć, emocji i rozumu, które będzie stało na swoim miejscu przez całe nasze życie i zawsze można na nie wrócić, pozwala łatwiej pogodzić się z porażką, zawrócić w odpowiednim momencie, bez niepotrzebnego ryzyka. [...]

Z tego, co mówisz, ważne jest, żeby znać umiar i wiedzieć, gdzie przebiega granica, której przekroczenie może grozić spadnięciem w przepaść.

Dokładnie tak. Ja chyba tę granicę osiągnąłem. Nie uważam siebie za wielkiego himalaistę, raczej za sportowca amatora z zacięciem do sportów wytrzymałościowych. Byłem na trzech ośmiotysięcznikach, miałem swoje pięć minut i dałem radę. Czuję się już dostatecznie spełniony, chociaż mam niedosyt, że nie udało mi się zdobyć ośmiotysięcznika zimą. Brakowało 300 metrów do szczytu, ale warunki pogodowe nie pozwoliły. To drobny niedosyt, ale też satysfakcja, że dałem z siebie wszystko. [...]

Co w takim razie chciałbyś jeszcze zrobić? Jakie masz marzenia?

Chciałbym również mojej córeczce zaszczepić zapał do sportu i bakcyła³ podróżniczego. Marzę o tym, by kiedyś wybrać się z rodzicami, rodzeństwem, ich dziećmi na wspólne wakacje. Do tej pory każdy urlop to był wyjazd górski. Rodzina jest święta, rodzina to przyszłość. [...]

fragment wywiadu Anny Dębskiej z ratownikiem medycznym ze strony www.prestiztrojmiasto.pl

¹ Priorytet – najważniejsza sprawa.

² Personifikować – nadawać cechy ludzkie przedmiotom, zwierzętom, zjawiskom.

³ Bakcyl – tu: pasja, zamiłowanie.

1. Przygotuj wizytówkę bohatera na podstawie wstępu do wywiadu.

2. Korzystając z wypowiedzi Roberta Szymczaka, zapisz w trzech punktach wskazówki dla wspinaczy wysokogórskich.

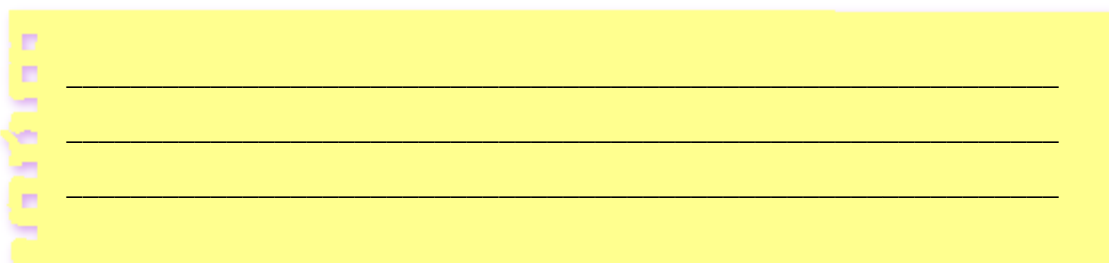

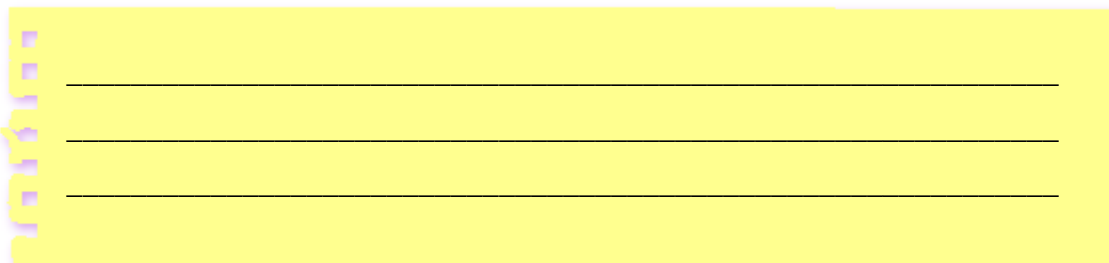
---

3. Przekształć podane zdania w równoważniki zdań.

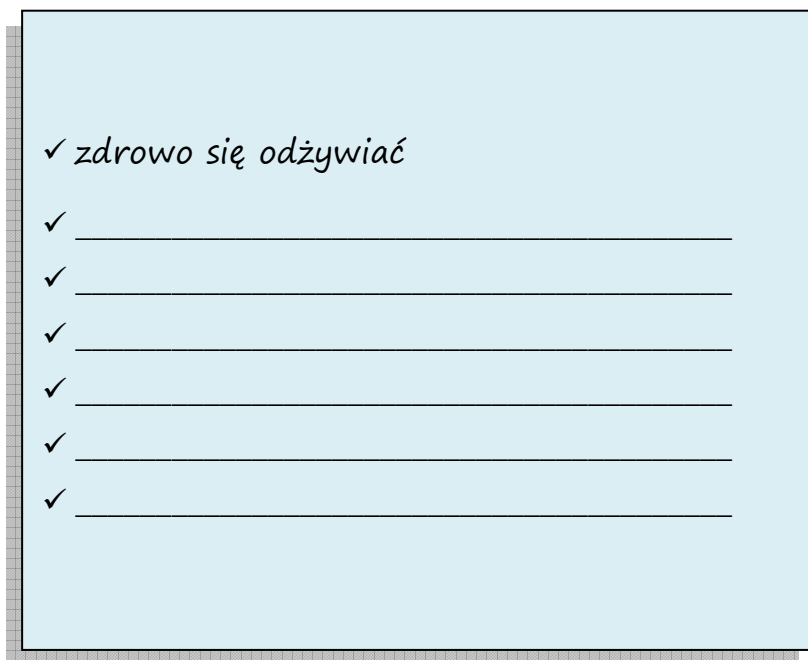
- Góry ujarzmia się stopniowo.

- Marzę o tym, by kiedyś wybrać się z rodzicami, rodzeństwem, ich dziećmi na wspólne wakacje.

4. Sporządź listę czynności, które mogą pomóc w zachowaniu dobrego zdrowia. Dostosuj się do schematu: przysłówki + czasownik.

✓ zdrowo się odżywiać

✓ _____

✓ _____

✓ _____

✓ _____

✓ _____

✓ _____

✓ _____

5. Jakie korzyści płyną, Twoim zdaniem, ze wspinaczek górskich?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj podane polecenia.

Robert Szymczak – Na szczycie Mount Everestu

Lekarzem jest od 10 lat. Specjalizuje się w medycynie ratunkowej. Człowiek niezwykle i utalentowany, o silnej osobowości i hartie ducha. Jego pasją są wysokogórskie szczyty a priorytetem¹ – rodzina. Zdobył już Mount Everest, Dhaulagiri i Nanga Parbat. Jako himalaista czuje się spełniony. Swoją wiedzę i doświadczenie chce przekazać innym. [...]

Co takiego najczęściej się dzieje w Himalajach, co sprawia, że potrzebna jest pomoc lekarza?

W górach może się zdarzyć całe mnóstwo groźnych, nagłych wypadków, takich jak odpadnięcie od ściany, wpadnięcie w szczelinę, zejście lawiny, co grozi w najlepszym wypadku złamaniami, zwichnięciami. Góry to również niebezpieczeństwo chorób wysokogórskich, takich jak: ostra choroba górska, wysokościowy obrzęk płuc i wysokościowy obrzęk mózgu. To śmiertelne choroby spowodowane niedoborem tlenu. Bardzo niebezpieczne są również wychłodzenie i odmrożenia. Nie można również bagatelizować silniejszego niż na nizinach promieniowania UV, które powoduje ślepotę śnieżną i oparzenia słoneczne. [...]

Jak dużą rolę w Himalajach odgrywa psychika?

To jeden z najważniejszych aspektów. To, w jaki sposób rozgrywasz wyprawę w głowie, w głównej mierze decyduje o twoim bezpieczeństwie i powodzeniu wyprawy. Góry ujarzmia się stopniowo. Podczas wypraw himalaiści często personifikują² swojego przeciwnika – GÓRĘ. Mówi się: „Everest nie puszcza”, „ale go zasypało, zalodziło” itp. Góra staje się naszym przeciwnikiem, z którym walczymy. I albo pozwoli ci się zdobyć, albo odeśle cię z kwitkiem. Najważniejsze, by nie zatrzymała ciebie w swoich śniegach. Uświadomienie sobie tego, że góra to wypiętrzenie terenu przysypane kamieniami, bez uczuć, emocji i rozumu, które będzie stało na swoim miejscu przez całe nasze życie i zawsze można na nie wrócić, pozwala łatwiej pogodzić się z porażką, zawrócić w odpowiednim momencie, bez niepotrzebnego ryzyka. [...]

Z tego, co mówisz, ważne jest, żeby znać umiar i wiedzieć, gdzie przebiega granica, której przekroczenie może grozić spadnięciem w przepaść.

Dokładnie tak. Ja chyba tę granicę osiągnąłem. Nie uważam siebie za wielkiego himalaistę, raczej za sportowca amatora z zacięciem do sportów wytrzymałościowych. Byłem na trzech ośmiotysięcznikach, miałem swoje pięć minut i dałem radę. Czuję się już dostatecznie spełniony, chociaż mam niedosyt, że nie udało mi się zdobyć ośmiotysięcznika zimą. Brakowało 300 metrów do szczytu, ale warunki pogodowe nie pozwoliły. To drobny niedosyt, ale też satysfakcja, że dałem z siebie wszystko. [...]

Co w takim razie chciałbyś jeszcze zrobić? Jakie masz marzenia?

Chciałbym również mojej córeczce zaszcześcić zapał do sportu i bakcyła³ podróżniczego. Marzę o tym, by kiedyś wybrać się z rodzicami, rodzeństwem, ich dziećmi na wspólne wakacje. Do tej pory każdy urlop to był wyjazd górski. Rodzina jest święta, rodzina to przyszłość. [...]

fragment wywiadu Anny Dębskiej z ratownikiem medycznym ze strony www.prestiztrojmiasto.pl

¹ Priorytet – najważniejsza sprawa.

² Personifikować – nadawać cechy ludzkie przedmiotom, zwierzętom, zjawiskom.

³ Bakcyl – tu: pasja, zamiłowanie.

1. Ułóż 5 pytań do wstępu poprzedzającego wywiad.

• Na podstawie ułożonych pytań wskaż właściwe dokończenie zdania.

Wstęp do wywiadu z Robertem Szymczakiem *prezentuje temat rozmowy / przybliża bohatera rozmowy.*

2. Zapoznaj się z podanymi tekstami, a następnie podkreśl w nich fragmenty, które zawierają wyłącznie informacje na określony temat. Skorzystaj z odpowiedzi w ramce.

tekst 1.

Od 7 do 17 lipca w Karkonoszach odbędzie się obóz wędrowny. Dla uczestników zaplanowano kilkugodzinne wyprawy szlakami turystycznymi. Zgłoszenia są przyjmowane pod numerem telefonu 400 300 100.

tekst 2.

Chcesz przeżyć wspaniałą przygodę? Nie zwlekaj! Już dzisiaj zapisz się na obóz wędrowny, który odbędzie się w Karkonoszach od 7 do 17 lipca. Codziennie czeka Cię moc atrakcji i wspaniałe wyprawy szlakami turystycznymi, podczas których odkryjesz cudowne widoki, przeżyjesz niezwykle przygody.

Głównym celem tekstów informacyjnych jest przekazanie czytelnikowi wiedzy na określony temat, bez wydawania opinii, sądów bądź próby wywarcia na czytelniku jakiegoś działania.

• Czym **tekst 2.** różni się od **tekstu 1.**? Podkreśl słowo, które wskazuje, czego dotyczy różnica.

informuje   zachęca   zniechęca

3. W podanych wypowiedziach podkreśl słowa, które wskazują odbiorców.

- Cześć! Czy wybieracie się na spotkanie z lekarzem himalaistą?
- Tak, właśnie tam idziemy. Chcesz pójść z nami?
- Chętnie! Chodźmy.

• Jaką częścią mowy są wyrazy, na podstawie których można było wskazać odbiorców wypowiedzi?

---

4. Przekształć podane zdania w równoważniki zdań. Skorzystaj z odpowiedzi w ramce.

W każdym zdaniu występuje orzeczenie, na przykład: *Góra staje się naszym przeciwnikiem*. Natomiast równoważnik zdania nie ma orzeczenia, na przykład: *Góra naszym przeciwnikiem*.

Lekarz zdobył trzy ośmiotysięczniki.

Pogoda była sprzymierzeńcem wędrowców.

Górskie widoki wzbudzają zachwyt.

---

5. W podanych zdaniach podkreśl przysłówki. Zapisz we wskazanych miejscach pytania, na które odpowiadają wyróżnione przez Ciebie wyrazy. Skorzystaj z odpowiedzi w ramce.

Przysłówek to nieodmienna część mowy. Informuje o sposobie wykonywania czynności. Odpowiada na pytania: *jak?*, *gdzie?*, *kiedy?*, na przykład: **ładnie** (*śpiewa*), **blisko** (*mieszkamy*), **późno** (*przyjdę*). W zdaniu przysłówek jest najczęściej określeniem czasownika.

- **Cicho** szeptały między sobą.   szeptały (jak?) **cicho**
- Adam **wesoło** gwizdał.   gwizdał (jak?) **wesoło**

Zwinny kot wysoko wdrapał się na drzewo. _____

Wczoraj byliśmy na długim spacerze. _____

Wieczorem na dworze było ciepło i przyjemnie. _____

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj podane polecenia.

Robert Szymczak – Na szczycie Mount Everestu

Lekarzem jest od 10 lat. Specjalizuje się w medycynie ratunkowej. Człowiek niezwykle i utalentowany, o silnej osobowości i hartie ducha. Jego pasją są wysokogórskie szczyty, a priorytetem¹ – rodzina. Zdobył już Mount Everest, Dhaulagiri i Nanga Parbat. Jako himalaista czuje się spełniony. Swoją wiedzę i doświadczenie chce przekazać innym. [...]

Co takiego najczęściej się dzieje w Himalajach, co sprawia, że potrzebna jest pomoc lekarza?

W górach może się zdarzyć całe mnóstwo groźnych, nagłych wypadków, takich jak odpadnięcie od ściany, wpadnięcie w szczelinę, zejście lawiny, co grozi w najlepszym wypadku złamaniami, zwichnięciami. Góry to również niebezpieczeństwo chorób wysokogórskich, takich jak: ostra choroba górska, wysokościowy obrzęk płuc i wysokościowy obrzęk mózgu. To śmiertelne choroby spowodowane niedoborem tlenu. Bardzo niebezpieczne są również wychłodzenie i odmrozenia. Nie można również bagatelizować silniejszego niż na nizinach promieniowania UV, które powoduje ślepotę śnieżną i oparzenia słoneczne. [...]

Jak dużą rolę w Himalajach odgrywa psychika?

To jeden z najważniejszych aspektów. To, w jaki sposób rozgrywasz wyprawę w głowie, w głównej mierze decyduje o twoim bezpieczeństwie i powodzeniu wyprawy. Góry ujarzmia się stopniowo. Podczas wypraw himalaiści często personifikują² swojego przeciwnika – GÓRĘ. Mówi się: „Everest nie puszcza”, „ale go zasypało, zalodziło” itp. Góra staje się naszym przeciwnikiem, z którym walczymy. I albo pozwoli ci się zdobyć, albo odeśle cię z kwitkiem. Najważniejsze, by nie zatrzymała ciebie w swoich śniegach. Uświadomienie sobie tego, że góra to wypiętrzenie terenu przysypane kamieniami, bez uczuć, emocji i rozumu, które będzie stało na swoim miejscu przez całe nasze życie i zawsze można na nie wrócić, pozwala łatwiej pogodzić się z porażką, zawrócić w odpowiednim momencie, bez niepotrzebnego ryzyka. [...]

Z tego, co mówisz, ważne jest, żeby znać umiar i wiedzieć, gdzie przebiega granica, której przekroczenie może grozić spadnięciem w przepaść.

Dokładnie tak. Ja chyba tę granicę osiągnąłem. Nie uważam siebie za wielkiego himalaistę, raczej za sportowca amatora z zacięciem do sportów wytrzymałościowych. Byłem na trzech ośmiotysięcznikach, miałem swoje pięć minut i dałem radę. Czuję się już dostatecznie spełniony, chociaż mam niedosyt, że nie udało mi się zdobyć ośmiotysięcznika zimą. Brakowało 300 metrów do szczytu, ale warunki pogodowe nie pozwoliły. To drobny niedosyt, ale też satysfakcja, że dałem z siebie wszystko. [...]

Co w takim razie chciałbyś jeszcze zrobić? Jakie masz marzenia?

Chciałbym również mojej córeczce zaszcześcić zapał do sportu i bakcyła³ podróżniczego. Marzę o tym, by kiedyś wybrać się z rodzicami, rodzeństwem, ich dziećmi na wspólne wakacje. Do tej pory każdy urlop to był wyjazd górski. Rodzina jest święta, rodzina to przyszłość. [...]

fragment wywiadu Anny Dębskiej z ratownikiem medycznym ze strony www.prestiztrojmiasto.pl

¹ Priorytet – najważniejsza sprawa.

² Personifikować – nadawać cechy ludzkie przedmiotom, zwierzętom, zjawiskom.

³ Bakcyl – tu: pasja, zamiłowanie.

1. Które wydarzenie wywołało w bohaterze wywiadu zarówno satysfakcję, jak i poczucie nienasycenia? Czym te emocje były spowodowane?

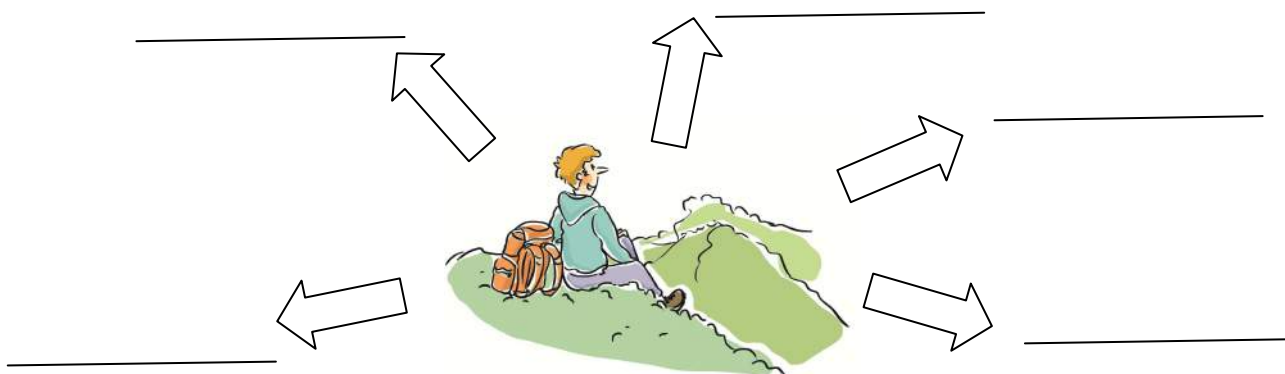

---

2. Jakie mogą być góry? Uzupełnij schemat różnymi epitetami.

3. Wyobraź sobie, że reżyserujesz film o wspinaczce wysokogórskiej. Zapisz w punktach, jakimi cechami charakteru powinien się odznaczać kandydat na odtwórcę głównej roli.

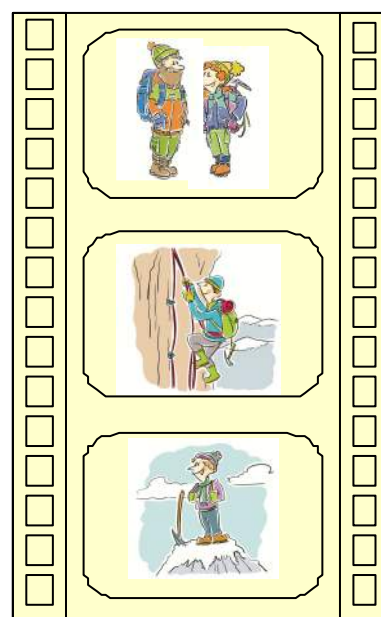

---

4. Wyjaśnij, co oznacza sformułowanie: *góry ujarzmia się stopniowo*.

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj podane polecenia.

Robert Szymczak – Na szczycie Mount Everestu

Lekarzem jest od 10 lat. Specjalizuje się w medycynie ratunkowej. Człowiek niezwykle i utalentowany, o silnej osobowości i hartie ducha. Jego pasją są wysokogórskie szczyty a priorytetem¹ – rodzina. Zdobył już Mount Everest, Dhaulagiri i Nanga Parbat. Jako himalaista czuje się spełniony. Swoją wiedzę i doświadczenie chce przekazać innym. [...]

Co takiego najczęściej się dzieje w Himalajach, co sprawia, że potrzebna jest pomoc lekarza?

W górach może się zdarzyć całe mnóstwo groźnych, nagłych wypadków, takich jak odpadnięcie od ściany, wpadnięcie w szczelinę, zejście lawiny, co grozi w najlepszym wypadku złamaniami, zwichnięciami. Góry to również niebezpieczeństwo chorób wysokogórskich, takich jak: ostra choroba górska, wysokościowy obrzęk płuc i wysokościowy obrzęk mózgu. To śmiertelne choroby spowodowane niedoborem tlenu. Bardzo niebezpieczne są również wychłodzenie i odmrozenia. Nie można również bagatelizować silniejszego niż na nizinach promieniowania UV, które powoduje ślepotę śnieżną i oparzenia słoneczne. [...]

Jak dużą rolę w Himalajach odgrywa psychika?

To jeden z najważniejszych aspektów. To, w jaki sposób rozgrywasz wyprawę w głowie, w głównej mierze decyduje o twoim bezpieczeństwie i powodzeniu wyprawy. Góry ujarzmia się stopniowo. Podczas wypraw himalaiści często personifikują² swojego przeciwnika – GÓRĘ. Mówi się: „Everest nie puszcza”, „ale go zasypało, zalodziło” itp. Góra staje się naszym przeciwnikiem, z którym walczymy. I albo pozwoli ci się zdobyć, albo odeśle cię z kwitkiem. Najważniejsze, by nie zatrzymała ciebie w swoich śniegach. Uświadomienie sobie tego, że góra to wypiętrzenie terenu przysypane kamieniami, bez uczuć, emocji i rozumu, które będzie stało na swoim miejscu przez całe nasze życie i zawsze można na nie wrócić, pozwala łatwiej pogodzić się z porażką, zawrócić w odpowiednim momencie, bez niepotrzebnego ryzyka. [...]

Z tego, co mówisz, ważne jest, żeby znać umiar i wiedzieć, gdzie przebiega granica, której przekroczenie może grozić spadnięciem w przepaść.

Dokładnie tak. Ja chyba tę granicę osiągnąłem. Nie uważam siebie za wielkiego himalaistę, raczej za sportowca amatora z zacięciem do sportów wytrzymałościowych. Byłem na trzech ośmiotysięcznikach, miałem swoje pięć minut i dałem radę. Czuję się już dostatecznie spełniony, chociaż mam niedosyt, że nie udało mi się zdobyć ośmiotysięcznika zimą. Brakowało 300 metrów do szczytu, ale warunki pogodowe nie pozwoliły. To drobny niedosyt, ale też satysfakcja, że dałem z siebie wszystko. [...]

Co w takim razie chciałbyś jeszcze zrobić? Jakie masz marzenia?

Chciałbym również mojej córeczce zaszczepić zapal do sportu i bakcyła³ podróżniczego. Marzę o tym, by kiedyś wybrać się z rodzicami, rodzeństwem, ich dziećmi na wspólne wakacje. Do tej pory każdy urlop to był wyjazd górski. Rodzina jest święta, rodzina to przyszłość. [...]

fragment wywiadu Anny Dębskiej z ratownikiem medycznym ze strony www.prestiztrojmiasto.pl

¹ Priorytet – najważniejsza sprawa.

² Personifikować – nadawać cechy ludzkie przedmiotom, zwierzętom, zjawiskom.

³ Bakcyl – tu: pasja, zamiłowanie.

1. Wskaż właściwe dokończenie zdania. Uzasadnij swój wybór odpowiednim cytatem z tekstu.

Lekarz nie zdobył ośmiotysięcznika zimą, ponieważ *był zbyt zmęczony i osłabiony / ocenił warunki jako niebezpieczne.*

Uzasadnienie

---

2. Jakim człowiekiem jest lekarz Robert Szymczak? Wypisz ze wstępu do wywiadu zdanie, które o tym mówi.

---

3. Przeczytaj przedostatni akapit tekstu, a następnie odpowiedz na pytanie.

Co – pomimo niezdobycia ośmiotysięcznika zimą – pozwoliło lekarzowi w osiągnięciu satysfakcji?

---

4. Jakie są góry przedstawione na fotografii? Opisz je za pomocą czterech epitetów. Skorzystaj z odpowiedzi w ramce.

Epitet to określenie rzeczownika, które wyraża cechy lub właściwości osoby, przedmiotu bądź zjawiska.

Przykłady: niezwykły lekarz, piękny krajobraz, gęsty las

5. Jaką funkcję w zdaniach pełnią podkreślone wyrazy? Obok każdego wypowiedzenia zapisz odpowiednią nazwę z ramki.

wyraz dźwiękonaśladowczy, przenośnia, porównanie

Wiatr świszczał i zawodził coraz bardziej. _____

Puchowy śnieg niczym ciepła kołdra otulił ziemię. _____

Most tęczy zapowiadał nadejście słonecznej pogody. _____

6. Na podstawie fotografii podaj własne przykłady wskazanych środków poetyckich.

porównanie:

---

przeñośnia:

---

wyraz dźwiękonaśladowczy:

---

epitet:

---

7. Wyjaśnij na przykładzie bliskiej Ci sytuacji, co to znaczy *dać z siebie wszystko*.

---

8. Napisz w kilku zdaniach, czego można się nauczyć od lekarza Roberta Szymczaka. Możesz skorzystać ze sformułowań w ramce.

warto mieć swoje pasje; wkładać serce we wszystko, co się robi; pamiętać, że miarą sukcesu nie zawsze jest osiągnięcie celu; postępować odpowiedzialnie, dbać o zdrowie; pamiętać, że rodzina jest najważniejsza

---

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj podane polecenia.

Robert Szymczak – Na szczycie Mount Everestu

Lekarzem jest od 10 lat. Specjalizuje się w medycynie ratunkowej. Człowiek niezwykle i utalentowany, o silnej osobowości i hartie ducha. Jego pasją są wysokogórskie szczyty, a priorytetem¹ – rodzina. Zdobył już Mount Everest, Dhaulagiri i Nanga Parbat. Jako himalaista czuje się spełniony. Swoją wiedzę i doświadczenie chce przekazać innym. [...]

Co takiego najczęściej się dzieje w Himalajach, co sprawia, że potrzebna jest pomoc lekarza?

W górach może się zdarzyć całe mnóstwo groźnych, nagłych wypadków, takich jak odpadnięcie od ściany, wpadnięcie w szczelinę, zejście lawiny, co grozi w najlepszym wypadku złamaniami, zwichnięciami. Góry to również niebezpieczeństwo chorób wysokogórskich, takich jak: ostra choroba górska, wysokościowy obrzęk płuc i wysokościowy obrzęk mózgu. To śmiertelne choroby spowodowane niedoborem tlenu. Bardzo niebezpieczne są również wychłodzenie i odmrozenia. Nie można również bagatelizować silniejszego niż na nizinach promieniowania UV, które powoduje ślepotę śnieżną i oparzenia słoneczne. [...]

Jak dużą rolę w Himalajach odgrywa psychika?

To jeden z najważniejszych aspektów. To, w jaki sposób rozgrywasz wyprawę w głowie, w głównej mierze decyduje o twoim bezpieczeństwie i powodzeniu wyprawy. Góry ujarzmia się stopniowo. Podczas wypraw himalaiści często personifikują² swojego przeciwnika – GÓRĘ. Mówi się: „Everest nie puszcza”, „ale go zasypało, zalodziło” itp. Góra staje się naszym przeciwnikiem, z którym walczymy. I albo pozwoli ci się zdobyć, albo odeśle cię z kwitkiem. Najważniejsze, by nie zatrzymała ciebie w swoich śniegach. Uświadomienie sobie tego, że góra to wypiętrzenie terenu przysypane kamieniami, bez uczuć, emocji i rozumu, które będzie stało na swoim miejscu przez całe nasze życie i zawsze można na nie wrócić, pozwala łatwiej pogodzić się z porażką, zawrócić w odpowiednim momencie, bez niepotrzebnego ryzyka. [...]

Z tego, co mówisz, ważne jest, żeby znać umiar i wiedzieć, gdzie przebiega granica, której przekroczenie może grozić spadnięciem w przepaść.

Dokładnie tak. Ja chyba tę granicę osiągnąłem. Nie uważam siebie za wielkiego himalaistę, raczej za sportowca amatora z zacięciem do sportów wytrzymałościowych. Byłem na trzech ośmiotysięcznikach, miałem swoje pięć minut i dałem radę. Czuję się już dostatecznie spełniony, chociaż mam niedosyt, że nie udało mi się zdobyć ośmiotysięcznika zimą. Brakowało 300 metrów do szczytu, ale warunki pogodowe nie pozwoliły. To drobny niedosyt, ale też satysfakcja, że dałem z siebie wszystko. [...]

Co w takim razie chciałbyś jeszcze zrobić? Jakie masz marzenia?

Chciałbym również mojej córeczce zaszcześcić zapał do sportu i bakcyła³ podróżniczego. Marzę o tym, by kiedyś wybrać się z rodzicami, rodzeństwem, ich dziećmi na wspólne wakacje. Do tej pory każdy urlop to był wyjazd górski. Rodzina jest święta, rodzina to przyszłość. [...]

fragment wywiadu Anny Dębskiej z ratownikiem medycznym ze strony www.prestiztrojmiasto.pl

¹ Priorytet – najważniejsza sprawa.

² Personifikować – nadawać cechy ludzkie przedmiotom, zwierzętom, zjawiskom.

³ Bakcyl – tu: pasja, zamiłowanie.

1. Zapisz w punktach, czym się różnią listy prywatne od tych, które są skierowane do osób publicznych?

---

1. Przygotuj się do napisania listu, w którym zachęcisz koleżankę lub kolegę do lektury wywiadu z lekarzem Robertem Szymczakiem. W tym celu wykonaj polecenia.

a) Podkreśl sformułowania, którymi możesz rozpocząć list prywatny do osoby w Twoim wieku.

Cześć!, Szanowna/Szanowny..., Droga/Drogi..., Dzień dobry, Hej!

b) Zaznacz kratki nad sformułowaniami, którymi można zakończyć list prywatny.

Z wyrazami szacunku

Buziaki!

Trzymaj się!

Do miłego zobaczenia!

Z poważaniem

Proszę przyjąć pozdrowienia!

c) Połącz różne zapisy tej samej daty. Zwróć uwagę na interpunkcję.

20 października 2015 r. •

• 20.11.2015 r. •

• 20 IX 2015 r.

20 listopada 2015 r. •

• 20.09.2015 r. •

• 20 X 2015 r.

20 września 2015 r. •

• 20.10.2015 r. •

• 20 XI 2015 r.

d) Jakich argumentów użyjesz, aby przekonać odbiorcę listu do przeczytania wywiadu? Podaj trzy przykłady.

---

e) Za pomocą jakich słów uczynisz swoją wypowiedź bardziej przekonującą? Obok podanych wyrazów zapisz trzy własne propozycje.

niezwykły, ciekawie, _____

f) Napisz list. Pamiętaj o odpowiednim rozplanowaniu tekstu. Skorzystaj z podpowiedzi.

data → .....

..... ← **powitalny zwrot do adresata**
pisany wielką literą

wstęp	
rozwińcie	
zakończenie	

zwrot pożegnalny → .....

podpis ↗ .....